

Izdvojeni slučajevi naknade štete aktivistima *OTPOR-a*

Slučaj Maje Tomić

Činjenice:

Uveče, 9. avgusta 2000. godine aktivisti *OTPOR-a* su lepili plakate sa znakom ovog pokreta u naselju Bistrica u Novom Sadu. Oko 22:00 časa, policajci su priveli Maju Tomić i još 22 aktivista *OTPOR-a* u policijsku stanicu u ulici Kraljevića Marka. Pripadnici MUP-a tražili su da mlađi pripadnici *OTPOR-a* krenu sa njima a starijima su rekli da su slobodni. Ipak, oko 23:30 časova došlo je sedam policijskih automobila, kojima su i stariji aktivisti *OTPOR-a* privedeni u policijsku stanicu. Maju Tomić je ispitivao policajac – pripravnik o njenom radu u *OTPOR-u*, kako se finansiraju, ko je vođa *OTPOR-a* i slično. U jednom trenutku u kancelariju je ušao inspektor u civilu koji je počeo da viče i da je vređa rečima: “ti si Olbrajtova, jesi jesi, čim si u *OTPOR-u*”. Navedeni inspektor je psovao i pretio da je treba “polomiti” jer je “neprijatelj zemlje i strani plaćenik”. Fotografisana je iz profila i *en face* uzeti su njeni lični podaci, izmerena joj težina i visina. Na saslušanju je provela pola sata ali nakon toga nije mogla da napusti stanicu policije sve do 01:00 h. Za vreme njenog boravka u policijskoj stanici niko joj nije saopštio razloge privođenja.

Postupak pred sudom:

Advokat FHP-a je u septembru 2000. godine, u ime Maje Tomić, Opštinskom sudu u Novom Sadu podneo tužbu za naknadu nematerijalne štete protiv Republike Srbije, zbog odgovornosti države za protivpravno lišenje slobode. U novembru 2001. godine sud je, nakon dva održana ročišta odbio tužbeni zahtev ali je Okružni sud u Novom Sadu usvojio žalbu FHP-a i u aprilu 2002. godine dosudio Maji Tomić 10.000 dinara, na ime naknade nematerijalne štete zbog povrede prava ličnosti.

Slučaj Veselina Dobrića i Željka Stojkovića

Činjenice:

Dana 24. avgusta 2000. godine, aktivisti *OTPOR-a* Veselin Dobrić i Željko Stojković su po pozivu otišli u policijsku stanicu Pećinci na informativni razgovor. Tokom informativnog razgovora, saznali su da je razlog njihovog pozivanja ispisivanje grafita na Domu kulture u Pećincima, u noći između 13. i 14. avgusta 2000. godine. Saslušani su

prvo odvojeno, a zatim zajedno i policajac koji im se predstavio kao zamenik načelnika je insistirao da priznaju da su oni ispicali ovaj grafit. Ovaj informativni razgovor je trajao 2 sata i 40 minuta a zatim su sprovedeni u policijsku stanicu u Rumi gdje su ih fotografisali i uzeli otiske prstiju.

Postupak pred sudom:

Advokat FHP-a je u oktobru 2000. godine, u ime Veselina Dobrića i Željka Stojkovića, Opštinskom sudu u Rumi, podneo tužbu za naknadu nematerijalne štete protiv Republike Srbije. Sud je u februaru 2003. godine obavezao državu da na ime naknade nematerijalne štete zbog povrede prava ličnosti isplati Veselinu Dobriću i Željku Stojanoviću po 30.000 dinara. Okružni sud u Sremskoj Mitrovici je u februaru 2003. godine potvrdio ovu presudu.

Slučaj Ivan Maleka i Maka Kabadaje

Činjenice:

Dana 14. avgusta 2000. god. u periodu od 19:00 do 20:30 časova, Ivan Malek i Mak Kabadaja su sa Tamarom Petrušić, u Njegoševoj ulici u Pančevu delili propagadni materijal opozicionih partija Srbije. Oko 20:00 časova, prišao im je pripadnik MUP-a i naredio im da sa njim pođu na ugao ulica JNA i Korzo. Postupili su po njegovom naređenju, a ubrzo su došla službena kola iz kojih je izašlo nekoliko pripadnika MUP-a koji su im rekli da uđu u kola. Policajci su ih sprovedli u policijsku stanicu Pančevo na informativni razgovor. Inspektor koji ih je ispitivao postavljao im je pitanja u vezi sa načinom finansiranja opozicionih partija i njihovim ulogama u pokretu *OTPOR*. Posle razgovora, policajci su ih fotografisali, uzeli otiske prstiju, izmerili visinu i težinu. Stanicu su napustili u 00:15 časova.

Postupak pred sudom:

U septembru 2000. godine, advokat FHP-a je u ime Ivana Maleka i Maka Kabadaje podneo tužbu za naknadu nematerijalne štete protiv Republike Srbije Opštinskom sudu u Pančevu. Sud je u oktobru 2001. godine doneo presudu kojom je obavezao Republiku Srbiju da Ivanu Maleku i Maku kabadaji isplati 100.000 dinara. Okružni sud u Pančevu je u aprilu 2002. godine je umanjio dosuđeni, obavezavši Republiku Srbiju da Ivanu i Maku isplati po 50.000 dinara.

Slučaj Gorana Lazarevića

Činjenice:

U noći između 8. i 9. avgusta 2000. godine Goran Lazarević je sa Draženom Bačkom i Draganom Radonjićem učestvovao u akciji lepljenja plakata u Bačkoj Palanci. Dvojica pripadnika MUP-a Republike Srbije su ih i priveli u policijsku stanicu u Bačkoj Palanci. U stanici ih je najpre ispitivao jedan od policajaca koji su ih priveli. Vikao je na njih i vređao ih da su špijuni CIA i pitao ih koliko su za to plaćeni, da li znaju da je Srbija u ratu i slično. Kada mu je Goran Lazarević odgovorio da se rat završio prošle godine i da Srbija više nije u ratu, policajac mu je rekao da je izdajnik. Goran mu je odgovorio da je tri meseca rata proveo na aerodromu Lađevac kod Čačka. Policajac koji je za vreme razgovora sve zapisivao na pisačkoj mašini, rekao mu je da će protiv njega biti podneta krivična prijava. Potom su ih sve odveli u drugu kancelariju gde su im naredili da stoje i da se ne pomeraju skoro 3 sata. Oko 6:00 časova ujutro, došao je inspektor MUP-a koji ih je ispitivao pojedinačno a zatim im naredio da stoje u čošku. Dok su stajali u čošku, jedan policajac je udario Gorana dva puta u glavu pesnicom i lupio mu šamar a Dragana Radonjića je udario nekoliko puta po bubrežima. Oko 8:30 časova, uzeli su im otiske prstiju i fotografisali ih a zatim im dozvolili da napuste stanicu.

Postupak pred sudom:

Advokat FHP-a je u septembru 2000. godine Opštinskom sudu u Bačkoj Palanci podneo tužbu za naknadu nematerijalne štete protiv Republike Srbije u ime Gorana Lazarevića zbog protivpravnog lišenja slobode. Nakon dva održana ročišta, sud je u maju 2001. godine doneo presudu kojom je država obavezana da Goranu Lazareviću na ime naknade nematerijalne štete isplati 70.000 dinara. Okružni sud u Novom Sadu je u martu 2002. godine odbio žalbu države na ovu presudu.

Slučaj Borisa Negelija**Činjenice:**

Policajci su 27. januara 2000. godine bez naloga pretresli kuću Borisa Negelija u Bačkom Petrovom selu i tom prilikom mu oduzeli propagandni materijal pokreta *OTPOR*-a. Dana 29. maja 2000. godine policajci u civilu su na ulici prišli Borisu i naredili mu da krene sa njima. Odvezli su ga do glavne policijske stanice u Subotici. Tokom informativnog razgovora, inspektori su ga konstantno vređali, nazivajući ga „NATO plaćenik“ i govoreći mu da ne voli Srbiju, da je terorista i slično. Inspektori su se raspitivali o načinu rada i o načinu finansiranja *OTPOR*-a, o broju članova i slično. Jedan od inspektora mu je udario šamar, kada je na njegovo pitanje da li ima mobilni telefon odgovorio da ga nema. Nakon razgovora, policajci su mu uzeli otiske prstiju a zatim ga fotografisali. U pritvoru je proveo oko 20 sati, tokom kojih mu niko nije saopštio zbog čega je priveden. Dana 10. septembra 2000. godine, oko 21 čas policajci su ponovo priveli Borisa Negelija kada je, na ulici u Bečeju prišao svojoj poznanici koju su policajci legitimisali. Policajci su ga sproveli do policijske stanice na informativni razgovor zatim i do njegove kuće gde su opet bez naloga izvršili pretres. Tada su mu oduzeli propagandni materijal *OTPOR*-a.

Postupak pred sudom:

FHP je u septembru 2000. godine, Opštinskom sudu u Bečeju podneo tužbu za naknadu nematerijalne štete protiv Republike Srbije u ime Borisa Negelija, zbog odgovornosti države za protivpravno lišenje slobode. U martu 2001. godine, nakon tri održana ročišta sud je doneo presudu kojom je obavezao državu da na ime naknade nematerijalne štete Borisu Negeliju isplati 100.000 dinara. Okružni sud u Novom Sadu odbio je u novembru 2001. godine žalbu države na presudu Opštinskog suda u Bečeju.

Slučaj Nebojše Bogdanovića**Činjenice:**

Oko 16:00 časova 31. avgusta 2000. godine, policajci su neosnovano i bez saopštavanja razloga uhapsili Nebojšu Bogdanovića i još tri lica sa kojima je u ulici Kralja Petra u Beogradu nosio materijal pokreta *OTPOR* a zatim ga sproveli u policijsku stanicu u ulici Majke Jevrosime. Po dolasku u policijsku stanicu, policajci su vezali Nebojšu Bogdanovića za radijator u hodniku, a policajci koji su prolazili vređali su ga i odnosili se prema njemu na ponižavajući način. Oko 18:30 časova, Nebojšu Bogdanovića su uveli u kancelariju na informativni razgovor sa inspektorom u civilu koji se nije predstavio. Inspektor se interesovao o kampanji *OTPOR*-a i njegovom angažovanju u ovom pokretu. Tokom saslušanja u prostoriji je bio prisutan i jedan mlađi uniformisani policajac, koji ga je sve vreme vređao. Nakon ukupno 5 sati, Nebojši Bogdanoviću je bilo omogućeno da napusti policijsku stanicu. Ni tada mu niko nije saopštio razloge zbog kojih je priveden.

Postupak pred sudom:

Advokat FHP-a je u septembru 2000. godine, u ime Nebojše Bogdanovića Prvom opštinskom sudu u Beogradu podneo tužbu za naknadu nematerijalne štete protiv Republike Srbije, zbog odgovornosti države za protivpravno lišenje slobode. Sedam godina od podnošenja tužbe, Prvi opštinski sud je posle ponovljenog postupka u decembru 2005. godine, doneo presudu kojom je obavezao državu da Nebojši Bogdanoviću na ime naknade nematerijalne štete isplati 60.000 dinara. Okružni sud u Beogradu je u januaru 2007. godine odbio žalbu države na presudu Prvog opštinskog suda.

Slučaj Milana Colića**Činjenice:**

Dana 4. septembra 2000. godine Milan Colić je sa većom grupom aktivista CESID-a delio propagandi materijal ove organizacije u Babušnici. Istovremeno pored njih su i aktivisti DOS-a delili svoj propagandni materijal. Policajci su bez saopštavanja razloga prekinuli ove akcije i priveli aktiviste DOS-a. Kada je Milan Colić pred policajcima pocepao plakat SPS-a policajci su i njega priveli u policijsku stanicu u Babušnici gde su im oduzeli sav propagandni materijal. Policajci su ih vrlo brzo oslobodili jer se pred policijskom stanicom okupilo nekoliko desetina aktivista CESID-a i DOS-a.

Postupak pred sudom:

Advokat FHP-a je u septembru 2000. godine u ime Milana Colića podneo tužbu za naknadu nematerijalne štete protiv Republike Srbije Opštinskom sudu u Babušnici. Sud je nakon skoro četiri godine od podnošenja tužbe i nakon ponovljenog postupka odbio tužbu. Okružni sud u Pirotu je potvrdio ovu presudu u decembru 2004. godine. FHP je uložio zahtev za reviziju Vrhovnom sudu Srbije u februaru 2005. godine ali je VSS taj zahtev odbio u julu 2007. godine.

Slučaj mal. Đorđa Đorđevića

Činjenice:

Dana 22. septembra 2000. godine oko 14:00 časova mal. Đorđe Đorđević je sa drugovima lepio nalepnice *OTPOR*-a na zgradu Doma kulture u Smederevu. Odmah potom prišli su im policajci Goran Novaković i Nebojša Pavlović. Rekli su im da pođu sa njima iza zgrade Doma kulture gde im je policajac Goran Novaković naredio sa zida skidaju nalepnice *OTPOR*-a i da ih jedu. Kada je Đorđe Đorđević skinuo jednu nalepnicu i pojeo polovinu, policajac Nebojša Pavlović mu je rekao da drugu polovinu ispljune jer ne mora više da jede. Prilikom pretresa torbi, policajci su kod Đorđa Đorđevića pronašli dve nalepnice i dva bedža *OTPOR*-a koja su mu oduzeli. Nakon toga, oni su privedeni u policijsku stanicu u Smederevu na informativni razgovor. Policijski inspektor čije mu ime nije poznato pretio je tokom informativnog razgovora Đorđu da će mu palicom razbiti glavu jer se nije mogao setiti godine rođenja njegove majke. Đorđe je pušten iz policijske stanice nakon fotografisanja.

Postupak pred sudom:

Advokat FHP-a je 22. septembra 2000. godine, u ime Đorđa Đorđevića Opštinskom sudu u Smederevu podneo tužbu za naknadu štete protiv Republike Srbije. Sud je u julu 2003. godine dosudio Đorđu Đorđeviću na ime obeštećenja zbog povrede slobode i prava ličnosti 100.000 dinara. Okružni sud u Smederevu je usvojio žalbu države i umanjio iznos obeštećenja na 50.000 dinara.

Slučaj Andreje Čivtelića

Činjenice:

Oko 12:00 časova, 29. avgusta 2000. godine Andreju Čivtelića i njegovu devojkicu zaustavila su tri policajca u ulici Maksima Gorkog u Beogradu. Nakon legitimisanja, naredili su mu da krene sa njima. Kada ih je pitao za razlog privođenja oni su mu jedan od policajaca mu je rekao da je razlog to što nosi majicu sa znakom *OTPOR-a*. U policijskoj stanici Vračar, pripadnici policije su mu uzeli otiske prstiju i fotografisali su ga. Na izlazu iz policijske stanice zaustavio ga je jedan policajac i govoreći mu da ga je zapamtio kada je na demonstracijama baca kamenje na policiju zadao mu nekoliko udaraca pesnicom u predelu grudi i vređao ga pogrđnim imenima. Posle toga, taj policajac je sproveo Andriju u pritvorske prostorije stanice, gde je zadržan više od sat vremena.

Postupak pred sudom:

Advokat FHP-a je u ime Čivtelić Andrije, u septembru 2001. godine, podneo tužbu za naknadu štete protiv Republike Srbije Prvom opštinskom sudu u Beogradu. Prvi opštinski sud je nakon ponovljenog suđenja u februaru 2005. godine doneo presudu kojom se republika Srbija obavezuje da Andreji Čivteliću isplati 100.000 dinara. Presudu je potvrdio Okružni sud u Beogradu u decembru 2006. godine.

Slučaj Tamare Kucurac, Milice Kanazir, Jelene Čaušević, Alise Horak, Mirjane Stefanović, Steve Marić i Maje Horvat Konfit

Činjenice:

Aktivisti *OTPOR-a* Milica Kanazir, Alisa Horak, Mirjana Stefanović i Stevo Marić su 19. jula 2000. godine iz Novog Sada autobusom krenuli u Indiju da bi podržali protest DOS-a u tom gradu. Oko 22:00 časa, ispred Indije, autobus je naišao na policijsku blokadu. Oni su tražili od policije da im dopusti da u grad uđu makar peške ili da im bar objasne zbog čega im je zabranjen ulazak u Indiju. Nakon dužeg insistiranja, policija ih je zajedno sa ostalim saputnicima smestila u patrolna kola i odvezla u policijsku stanicu u Indiju. Policajci su naredili Milici Kanazir da sačeka ispred policijske stanice dok su ostali uvedeni u policijsku stanicu u Indiji gde im je otvoren kriminalni dosije. Na informativnim razgovorima, policajci koji se nisu predstavili, postavljali su im pitanja o njihovom angažovanju u *OTPOR-u*, ko je lider *OTPOR-a* i kako se ova organizacija finansira. Pušteni su posle nekoliko sati, bez saopštavanja razloga zbog koga su privedeni.

Dana 29. jula 2000. godine dok su na ulicama Indije delili vandredno izdanje časopisa *Nova Indija*, policajci su ponovo priveli Milicu Kanazir, Alisu Horak, Mirjanu Stefanović

i Stevu Marića. U stanici policajci su im oduzeli sve primerke časopisa, izdali im potvrdu o oduzimanju i nakon toga su ih pustili. U stanici inspektori su vikali na njih govoreći im da nemaju pravo da dolazi u Indiju. Prema Alisi Horak inspektori su bili malo ljubazniji, pretpostavlja se zbog toga što im je ona rekla da je simpatizer SPS-a i JUL-a, pa su se inspektori zadržali na ispitivanju o njenom poreklu. Privedenima niko od nadležnih nije rekao zbog čega su privedeni i zašto im je zabranjen ulazak u Indiju.

Oko 16:00 časova 30. jula 2000. godine, Tamara Kucurac, Milica Kanazir, Mirjana Stefanović i Stevo Marić su sa dvadesetak prijatelja na novosadskoj plaži „Štrand“ u pesku napravili stisnutu pesnicu, simbol *OTPOR*-a. Prišla su tri uniformisana policajca i tražili su od njih i ostalih prisutnih da pokažu lične karte. Nakon toga, policajci su ih uveli u policijski kombi i odvezli u policijsku stanicu, gde su ih držali puna tri sata, bez saopštavanja razloga privođenja. Saslušavao ih je izvesni inspektor Tegeltija.

Oko 19:00 časova sledećeg dana, na istoj plaži, Tamara Kucurac, Jelena Čaušević, Milica Kanazir i Alisa Herak su ponovo napravile stisnutu pesnicu od peska. Ubrzo im je prišao policajac koji je uz pretnju privođenjem od njih tražio da “vrate plažu u pređašnje stanje”. Pošto su aktivistkinje *OTPOR*-a to odbile, jer su smatrale da igranjem u pesku ne čine krivično delo, bile su privedene u policijsku stanicu u ulici Kraljevića Marka u Novom Sadu. Jeleni i Milici otvoren je kriminalni dosije a svi su zadržane u policijskoj stanici do kasno uveče.

Oko 22:00 časa, 9. avgusta 2000. godine, Tamara Kucurac, Alisa Horak, Marija Stefanović, Stevo Marić i Maja Horvat Konfit su privedeni jer su sa ostalim aktivistima lepili plakate sa znakom *OTPOR*-a u novosadskom naselju Bistrica. U policijskoj stanici ispitivao ih je inspektor Slobodan Grujić koji je bio grub i vikao na njih. Tom prilikom njima su otvoreni kriminalni dosijeji, te su fotografisani, uzeti su im otisci prstiju, izmerena težina i visina. Svi su pušteni u 05:00 časova, osim Maje Horvat Konfit koja je puštena u 5:30 časova.

Tamara, Jelena, Milica, Alisa i Maja su ponovo privedene 2. septembra 2000. godine za vreme humanitarne akcije prikupljanja igračkaka dečaku iz Indije koji je oboleo od leukemije, koja je organizovana u prostorijama *OTPOR*-a u Novom Sadu. Tom prilikom osmorica uniformisanih policajaca su bez naloga ušli u prostorije pokreta *OTPOR* u Novom Sadu i sve zatečene legitimisali a zatim i priveli one koji su na sebi imali obeležja *OTPOR*-a. Prilikom privođenja, policajci su vređali devojke, nazivajući “NATO plaćenici, izdajnici i neprijatelji zemlje”. Pretili su aktivistima “ da su spremni svašta da urade” jer su bili na Kosovu. Jelena Čaušević je puštena odmah kući pošto je izjavila da ona već ima otvoren dosije. Tamaru i Maju je saslušavao inspektor Radović koji ih je svo vreme vređao i omalovažavao i od njih zahtevao da skinu majicu sa znakom *OTPOR*-a. Milicu i Alisu je saslušavao inspektor Slobodan Grujić koji ih je vređao i zahtevao je od njih da napišu izjavu o tome “šta rade subotom pre podne u gradu”.

Postupak pred sudom:

Advokat FHP-a je u novembru 2000. godine u ime Tamare Kucurac, Jelene Čaušević, Milice Kanazir, Alise Horak, Mirjane Stefanović, Steve Marića i Maje Horvat Konfit podneo tužbu za naknadu štete protiv Republike Srbije zbog odgovornosti države za protivpravno lišavanje slobode. U januaru 2005. godine sud je nakon ponovljenog suđenja doneo presudu kojom je obavezao državu da Tamari, Jeleni, Milici, Alisi, Mirjani Stevi i Maji isplati iznose od ukupno 1.090.000 do dinara na ime naknade nematerijalne štete zbog povrede slobode i prava ličnosti. Okružni sud u Novom Sadu je potvrdio ovu presudu u novembru 2006. godine a Vrhovni sud Srbije je u martu 2007. godine odbio zahtev za reviziju postupka koji su izjavili zastupnici države.

Slučaj Anite Beretić**Činjenice:**

U okviru proslave "Somborskog leta" 31. jula 2000. godine Skupština Opštine Sombor organizovala je koncert u atrijumu Gradske kuće. Tokom proslave, na zidovima su bili zalepljeni plakati *OTPOR*-a. Oko 19:30 časova, pet-šest pripadnika MUP-a Republike Srbije ušli u atrijum i naredili da se koncert prekine. Aniti Beretić koja je na koncertu bila sa svojim sedmogodišnjim sinom, prišao je policajac i naredio joj da pođe sa njim. Na njeno pitanje: "Nećete valjda da privedete i dete?" policajac je odgovorio: "Ostavite dete nekom na čuvanje". Kako je u tom trenutku naišao njen muž Filip Beretić, Anita je sina ostavila sa njim i postupila po naređenju policajca. U policijskoj stanici u Somboru Anitu su fotografisali iz profila i *en face* i uzeli su joj otiske prstiju i lične podatke a zatim je pustili. Anita je za vreme boravka u stanici insistirala da joj kažu razloge privođenja ali bezuspešno.

Postupak pred sudom:

Advokat FHP-a je u septembru 2000. godine u ime Anite Beretić Opštinskom sudu u Somboru podneo tužbu za naknadu nematerijalne štete protiv Republike Srbije. Sud je u februaru 2002. godine doneo presudu kojom je obavezao Republiku Srbiju da Aniti Beretić isplati 30.000 dinara. Okružni sud u Somboru je u decembru 2002. godine odbio žalbu zastupnika države na ovu presudu.

Slučaj Nenada Radisavljevića**Činjenice:**

U večernjim časovima 6. jula 2000. godine Nenad Radisavljević i Marko Nikolić su delili letke sa znakom *OTPOR*-a u Velikoj Plani. Oko 24:00 časa naišla su patrolna kola iz kojih su izašla dva policajca i rekli im da moraju poći sa njima. Marko je tada počeo da beži. Kada je jedan od policajaca izvadio pištolj i povikao da će da puca ako ne stane, Marko je stao. Policajac mu je prišao i drškom pištolja ga nekoliko puta udario po

bubrezima. Drugi policajac je udario Nenada pesnicom u grudi kada je na majici video simbol *OTPOR*-a. Ubrzo su ih priveli u policijsku stanicu u Velikoj Plani. Prilikom ispitivanja, policajci su se posebno interesovali zašto su delili letke, odakle im leci i koja je njihova uloga u organizaciji *OTPOR*. Posle 3 sata, oni su pušteni.

Postupak pred sudom:

Advokat FHP-a je u septembru 2000. godine u ime Nenada Radosavljevića Opštinskom sudu u Velikoj Plani, podneo tužbu za naknadu nematerijalne štete protiv Republike Srbije. Sud je u decembru 2003. godine nakon ponovljenog suđenja odbio tužbeni zahtev FHP-a kao neosnovan. Okružni sud u Smederevu je u martu 2005. godine potvrdio ovu presudu a Vrhovni sud Srbije je u aprilu 2006. godine odbio zahtev FHP-a za reviziju postupka.

Slučaj Irine Ljubić

Činjenice:

Dok je lepila plakate na uglu ulica Knjeginje Zorke i Krunske u Beogradu 11. septembra 2000. godine oko 0:30 časova Irina Ljubić je primetila da je prati beli automobil. Muškarac koji je upravljao automobilom obratio joj se rečima: “Beži kući da te ne pojede mrak”. Irina je nastavila da hoda prema obližnjoj prodavnici i usput je zalepila još jednu nalepnicu. Primetila je da je prate ista bela kola i ušla je u prodavnicu, a muškarac iz kola je ušao za njom. Naterao je da povadi sve iz džepova i grubim tonom joj rekao: “Jesam li te opomenuo, sada ću morati da te privedem”. Kada je stigla patrola oni su joj naredili da skinje nalepnicu a potom su je odveli u policijsku stanicu u ulici Božidara Adžije. Inspektor koji je ispitivao postavljao joj je pitanja u vezi sa pokretom *OTPOR*, ko su članovi tog pokreta, ko finansira pokret. Rekao joj je da je vođa *OTPOR*-a pobegao u Nemačku i da je tužilja glupa i neinteligentna. Inspektor je tokom celog razgovora u džepu držao pištolj i njime pretio Irini, a pretio joj je otvaranjem kriminalnog dosijea. Na kraju razgovora Irini su vraćene sve lične stvari i ona je krenula ka izlazu. Međutim, policajac po imenu Dejan uveo je Irinu u kancelariju, vezao joj desnu ruku liscama za sto i rekao joj da stavi glavu na levu ruku i da spava. Ovaj policajac je više puta izlazi i ulazio u kancelariju i jednom prilikom je pitao tužilju da li zna da kuva, jer bi se on ženio i hemijskom olovkom joj je mrsio kosu. U tom trenutku je tužilji pozlilo i zatražila je čašu vode. Ovaj policajac je odveo do kupatila gde se ona onesvestila. Tri policajca su je zatim izneli ispred zgrade da se oporavi a kada se oporavila ponovo je su je odveli u kancelariju i vezali je liscama za sto. Oko 08:00 časova ujutro, policija je pretresla Irinin stan. Uzeli su joj 2 nalepnice i 4 šolje sa znakom *OTPOR*-a. Po obavljenom pretresu Irinu su ispitivali inspektori koji se nisu predstavili i koji su je pitali o njenoj majci. Posle ovog razgovora, uzeli su joj otiske prstiju a zatim pustili da ide kući.

Postupak pred sudom:

Advokat FHP-a je u oktobru 2000. godine, u ime Irine Ljubić, Prvom opštinskom sudu u Beogradu podneo tužbu za naknadu štete protiv Republike Srbije, zbog odgovornosti države za nezakonito postupanje pripadnika MUP-a. U septembru 2003. godine nakon ponovljenog suđenja Prvi opštinski sud je doneo presudu kojom je obavezao Republiku Srbiju da isplati Irini Ljubić 100.000 dinara na ime naknade nematerijalne štete zbog povrede slobode i prava ličnosti. Okružni sud u Beogradu je u decembru 2005. godine odlučujući po žalbi države smanjio dosuđenu sumu na 60.000 dinara.

Slučaj Jelene Kleut

Činjenice:

Aktivistkinja *OTPOR*-a iz Novog Sada Jelena Kleut dobila je poziv za informativni razgovor 21. maja 2000. godine. Jelenu je u policijskoj stanici u ulici Kraljevića Marka saslušavao inspektor Stevan Krstić. Pitanja su se odnosila na finansiranje *OTPOR*-a, broj članova i slično. Inspektor Stevan Krstić nije želeo da joj odgovori zbog čega je dobila poziv za informativni razgovor. Nakon saslušanja Jelena je potpisala svoju izjavu a zatim je puštena. U stanici je provela ukupno sat vremena.

Oko 16:00 časova 30. juna 2000. godine Jelena je, privedena sa novosadske plaže "Štrand" jer sa još dvadesetak svojih prijatelja (pogledati slučaj Tamare Kucurac i dr.) od peska napravila stisnutu pesnicu – znak *OTPOR*-a. U policijskoj stanici u ulici Kraljevića Marka, Jelena je provela skoro tri sata. Izvesni inspektor Tegeltija joj je postavljao pitanja vezana za pokret *OTPOR*. Nakon skoro 3 sata puštena je iz policijske stanice.

Jelena Kleut je ponovo privedena 2. septembra 2000. godine kada je sa prijateljima organizovala humanitarnu akciju prikupljanja igračkaka dečaku obelolom od leukemije iz Indije u prostorijama pokreta *OTPOR* u Novom Sadu (pogledati slučaj Tamare Kucurac i dr.). Dok su je sprovodili u policijsku stanicu u ulici Pap Pavla, policajci su je vređali da je "NATO plaćenik, izdajnik i neprijatelj svoje zemlje". U stanici policajci su se starijim, privedenim ženama obraćali sa "kurvo". Jelenu je ispitivao inspektor koji je odbio da joj se predstavi i da joj saopšti razloge privođenja. Jelena je puštena oko 13:00 časova, nakon nekoliko časova upornog odbijanja da napiše izjavu. Naknadno je saznala da se inspektor koji je saslušavao preziva Grujić.

Postupak pred sudom:

Advokat FHP-a je u septembru 2001. godine u ime Jelene Kleut Opštinskom sudu u Novom Sadu podneo tužbu za naknadu nematerijalne štete protiv Republike Srbije zbog odgovornosti države za neosnovano lišenje slobode. Opštinski sud u Novom Sadu je u junu 2002. godine doneo presudu kojom je obavezao Republiku Srbiju da Jeleni Kleut na

ime naknade nematerijalne štete zbog povrede slobode i prava ličnosti isplati 30.000 dinara. Okružni sud u Novom Sadu je odbio žalbu zastupnika države.

Slučaj Radomira Jelića

Činjenice:

Sredinom oktobra 1999. godine oko 10:30 časova, Radomira Jelića je ispred ulaza u njegovu zgradu u ulici Omladinskog pokreta u Novom Sadu, bez pokazivanja naloga i saopštavanja razloga privedo inspektor Slobodan Grujić. U policijskoj stanici u ulici Kraljevića Marka, inspektor je zahtevao od Radomira da napiše izjavu o tome na koji način on dobija informacije koje čita na mitinzima koje organizuje DOS. Nakon što je napisao izjavu, Radomir je pušten oko 13:30 časova.

Dana 1. marta 2000. godine oko 13:00 časova, Radomir je priveden sa još 40-tak građana koji su protestovali ispred mosta u izgradnji "Varadinska duga" u Novom Sadu. Policijskim autom odveden je u policijsku stanicu u ulici Kraljevića Marka gde je sa ostalim privedenim građanima čekao u "dežurani" preko dva sata. Inspektori i policajci koji su prolazili dežuranom pretili su mu da će biti zadržan do sutradan. Nakon 2 sata, policajci su mu uzeli otiske prstiju, šaka i fotografisali ga. Pušten je kući tek oko 22:00 časa. Za vreme boravka niko mu nije saopštio zbog čega je priveden i niti zbog čega mu je otvoren dosije.

Radomir Jelić je priveden po treći put 24. marta 2000. godine dok se šetao po keju Žrtava Racija u Novom Sadu. Oko 20:00 časova prišla su mu dva uniformisana policajca i rekla mu da pođe sa njima. Tužilac je odveden u policijsku stanicu u ulici Kraljevića Marka gde je u hodniku proveo oko sat vremena čekajući. Pušten je kući bez ispitivanja i saslušavanja oko 21:00 čas. Nije mu saopšteno bilo kakvo obrazloženje.

Radomir je oko 17:00 časova 15. maja 2000. godine otišao u policijsku stanicu u Šajkaškoj ulici u Novom Sadu da bi dobio informacije o privođenju njegove prijateljice Vesne Tomić. Dežurni policajci su ga obavestili da je Vesna Tomić zaista privedena ali da ne znaju zbog čega i kada će biti puštena. Radomir je potom sa Majom Tomić, Vesninom kćerkom čekao ispred policijske stanice Vesnin izlazak, kada je jedan od dežurnih policajaca izašao iz zgrade i tražio od njih ličnu kartu. Nakon toga, rekao im je da pođu sa njim i patrolnim kolima ih odveo u policijsku stanicu u ulicu Kraljevića Marka. U policijskoj stanici saslušavao ga je inspektor Miša Marković koji mu je rekao da mu je neprijatno zbog privođenja i da samo izvršava naređenja. Radomir je pušten kući oko 22:00 časa.

Početkom avgusta 2000. godine, Radomir je učestvovao u akciji lepljenja plakata pokreta *OTPOR* u Novom naselju u Novom Sadu. Ubrzo su stigla patrolna kola policije i jedan od policajaca je naredio tužiocu da sedne u prednji deo "marice", pored vozača, dok su

drugi aktivisti raspoređeni pozadi. Policajac koji je vozio auto odmah je počeo da vređa Radomira i da mu preti: “Treba vas sve dobro nabiti, batina je iz raja izašla”. Vređao je i druge privedene aktiviste *OTPOR*-a da su “neradnici” i “bitange”. Sve su ih odveli u policijsku stanicu u ulici Kraljevića Marka. Na informativnom razgovoru, policajac koji mu se nije predstavio postavljao mu je pitanja u vezi sa članstvom i finansiranjem pokreta *OTPOR* a zatim i privatna pitanja u pogledu njegove porodice. Kada je Radomir napisao izjavu na kojoj je policajac insistirao, on mu je rekao da je sam sebi potpisao prijavu za krivično gonjenje i da će Radomir kod njega imati “poseban tretman”.

Postupak pred sudom:

Advokat FHP-a je u oktobru 2000. godine Opštinskom sudu u Novom Sadu u ime Radomira Jelića podneo tužbu za naknadu nematerijalne štete protiv Republike Srbije zbog odgovornosti države za više nezakonitih hapšenja. U septembru 2002. godine, sud je doneo presudu kojom je Republika Srbija obavezana da Radomiru Jeliću isplati 200.000 dinara. Zastupnici države nisu uložili žalbu na ovu presudu.

Slučaj Vesne Dozet

Činjenice:

Dana 15. septembra 2000. godine oko 11:30 časova pripadnici MUP su razvalili ulazna vrata organizacije “Vreme je” u Svetogorskoj ulici u Beogradu. Prethodno je Vesna Dozet zaključala vrata kada je kroz špijunku videla policiju. Kada su policajci ušli u prostorije i počeli da viču na Vesnu ona je pala u nesvest. Posle par minuta ona se osvestila i videla je da sedam policajaca naređuju ostalim prisutnima da pređu u jednu prostoriju a zatim vrše pretres. Posle 10-tak minuta, svim prisutni su po naredbi policajaca sišli do “marice”. Policajci su iz prostorija izneli sve predmeti i propagadni materijal. Vesna je sprovedena u OUP u ulici 29. novembra u Beogradu gde su je saslušavali 4 sata u vezi sa kampanjom “Vreme je”. Posle obavljenog razgovora, policajci su je fotografisali i uzeli otiske prstiju. Puštena je zajedno sa ostalim privedenim oko 22:30 časova.

Postupak pred sudom:

Advokat FHP-a je u decembru 2000. godine Prvom opštinskom sudu u Beogradu podneo tužbu za naknadu nematerijalne štete protiv Republike Srbije u ime Vesne Dozet. U oktobru 2000. godine, sud je doneo presudu kojom je obavezao Republiku Srbiju da Vesni Dozet na ime naknade nematerijalne štete zbog povrede slobode i prava ličnosti isplati 10.000 dinara. Okružni sud u Beogradu je u julu 2002. godine odbio žalbu FHP-a koja se odnosila na visinu dosuđenog iznosa.

Slučaj Kristine Demeter

Činjenice:

U okviru kampanje “Vreme je” u Bečeju je 10. septembra 2000. godine organizovan koncert “Rokenrol za izbore”. Oko 21:00 čas, dva uniformisana pripadnika MUP-a Srbije, prišli su Kristini Demeter i tražili joj ličnu kartu. Iako im je Kristina pokazala sve dokumente, naredili su joj da uđe u policijska kola. Ona je to odbila i zatražila od policajaca da joj saopšte razlog privođenja. Policajci su joj rekli da će razloge privođenja čuti u policijskoj stanici i grubo je ugurali u policijski auto. Ceo ovaj događaj primetio je Krstinin poznanik Boris Negeli. Kada je prišao Kristini policajci su i njega priveli i ugurali u policijski auto. U policijskoj stanici Kristinu su fotografisali, uzeli otiske prstiju i lične podatke. Policajci su zahtevali od nje da sa sebe skine majicu na kojoj je bila oslikana bela stisnuta pesnica – simbol *OTPOR*-a. Nakon što je Kristina uporno odbijala da kine majicu, policajci su priveli i njenog supruga Vladana Filipčeva kako bi je on nagovorio da skine majicu. Međutim, Kristina je odbila sve zahteve i nastavila da insistira da joj saopšte razloge privođenja. Tokom informativnog razgovora koji je usledio, Kristinu su ispitivali o načinu finansiranja *OTPOR*-a, organizaciji pokreta itd. Za vreme ispitivanja inspektor je na stolu držao policijsku palicu. Oko 24:00 časa, policajci su uveli Kristinu i njenog supruga u auto i odveli do njihove kuće. Policajci su hteli da pretresu njihovu kuću ali im Kristina nije dozvolila tražeći da pokažu uredan sudski nalog za pretres. Oko 1:00 čas, 11. septembra 2000. godine, Kristina je predložila da iz kuće sama iznese propagandni materijal *OTPOR*-a i preda policajcima. Nakon što je to uradila, policija joj je izdala potvrdu u oduzetim stvarima a zatim su nju i muža pustili na slobodu.

Postupak pred sudom:

U septembru 2000. godine, advokat FHP-a je u ime Kristine Demeter Opštinskom sudu u Bečeju podneo tužbu za naknadu štete protiv Republike Srbije, zbog nezakonitog postupanja pripadnika MUP-a Srbije. Sud je u aprilu 2001. godine doneo presudu kojom se Kristini Demeter dosuđuje 180.000 dinara na teret budžeta Republike Srbije. Okružni sud u Bečeju je u aprilu 2002. godine preinačio prvostepenu presudu i dosudio Kristini Demeter 120.000 dinara.

Slučaj Tuhina Ramadana

Činjenice:

Tuhina Ramadan je, 24. avgusta 2000. godine na Dunavskom keju u Zemunu, zajedno sa većom grupom građana, delio propagandni materijal nevladinih organizacija. Podela letaka je započela oko 19:15 i trajala je do 20:00 časova. Tada su Ramadanu i ostalima prišla dva policajca, koji su im nakon kontrole ličnih dokumenata naredili da pođu sa

njima. Nisu ih obavestili o razlozima lišenja slobode. Sprovedeni su u policijsku stanicu Novi Beograd gde je Tuhini naloženo da u hodniku čeka dalje naređenje. Dok se nalazio u hodniku, policajci koji su prolazili pored njih u više navrata su im pretili i vređali ih. Nakon dužeg čekanja, Tuhinu Ramadana je saslušao inspektor, nakon čega je sproveden u drugu prostoriju u kojoj je fotografisan i gde su mu uzeti otisci prstiju. Po završenom fotografisanju, policajci su mu naredili da bude u hodniku, dok se identičan postupak ne završi sa svim privedenim. Dozvoljeno mu je da napusti policijsku stanicu oko 23:00 časa.

Postupak pred sudom:

Advokat FHP-a je u septembru 2000. godine, u ime Tuhine Ramadana podneo tužbu za naknadu štete Četvrtom opštinskom sudu u Beogradu protiv Republike Srbije. Prvostepeni sud je nakon 5 godina suđenja, u junu 2005. godine doneo presudu kojom je obavezao republiku Srbiju da na ime naknade nematerijalne štete Tuhini Ramadanu isplati 100.000 dinara. Okružni sud u Beogradu je u avgustu 2006. godine potvrdio ovu presudu.

